

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності ___ 071 « Облік і оподаткування» _____

за освітньою програмою професійного спрямування

___ « Облік , аудит і оподаткування підприємницької діяльності» _____

на тему «СУЧАСНИЙ СТАН ТА ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА
АНАЛІЗУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ
ТОВ"ТЕЛЕКАРТ ПРИЛАД" »

Виконавець

Студентка_ФМОІТ 6 курсу 1 групи_

___Дун юе___ _____

(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Науковий керівник

___К.е.н доцент___

(науковий ступінь, вчене звання)

___бойко О.С___ _____

(прізвище, ім'я, по батькові) (підпис)

Одеса 2022

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. В умовах ринкової економіки метою кожної компанії є максимізація прибутку, що вимагає отримання повної та достовірної інформації про операційні витрати. Правильне використання інформації про операційні витрати для обліку витрат вплине на ефективне управління підприємствами. Мета підприємств для посилення управління витратами полягає в тому, щоб дозволити менеджерам і всім працівникам здійснювати наукове та стандартизоване управління кожною ланкою в процесі виробництва та експлуатації за умови забезпечення якості продукції та прагнути досягти максимальних результатів бізнесу з найменшим обсягом виробництва вартість. Управління витратами є важливою частиною виробничо-операційного менеджменту підприємства, комплексним показником якості підприємства, основною основою для прийняття рішень керівниками, і відіграє вирішальну роль у підйомі та падінні підприємства. Собівартість є комплексним проявом об'єктно-орієнтованого споживання виробництва. Результати кожної виробничо-експлуатаційної ланки підприємства будуть прямо чи опосередковано відображені у собівартості. Вона потребує наукової та обґрунтованої, систематичної та комплексної. Економічні вигоди та загальний рівень управління є великого значення.

Метою дипломної роботи є вивчення сучасної методики та обліку й аналізу операційних витрат й розробка рекомендацій щодо їх удосконалення.

Для досягнення цієї мети поставлено такі **завдання**:

сформулювати природу та складові операційних витрат,

розуміти класифікацію операційних витрат,

Вивчаючи еволюцію операційних витрат,

Розглянемо організаційно-економічну характеристику фірми,

Вивчення методів обліку та характеристик операційних витрат,

Дослідити методи аудиту операційних витрат,

Витрати-вигоди, структурний аналіз операційних витрат,

Модель операційних витрат

Об'єктом дослідження є організація обліку, аудиту та аналізу операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу операційних витрат.

Методи дослідження. У дипломній роботі використані загальнонаукові методи дослідження: дедукції, індукції, групування – з метою проведення класифікації витрат, здійснення їх аналізу; статистичні методи, модель – для аналізу структури й динаміки витрат.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних учених, монографії, збірники наукових праць, статті у фахових наукових виданнях, законодавчі та нормативні акти України, Кабінету Міністрів України, офіційні статистичні дані, бухгалтерська та фінансова звітність ТОВ «Телекарт-Прилад».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (48 найменувань) та 14 додатків. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінок. Основний зміст

викладено на 78 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 4 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 2 статті:

1. Дун юе Аналіз ефективності управління оборотними активами/Дун юе//Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції: збірник статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет. – 2022. — Мова: українська –С.210-218.
2. Дун юе Економіко-математичне моделювання оптимізації операційних витрат/Дун юе// Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет . – 2022. — Мова: українська –С.224-230.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ» розглянуто теоретичні аспекти методики та організації бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу ефективності операційних витрат.

У другому розділі «ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ – ПРИЛАД» » висвітлено особливості обліку та аудиту операційних витрат. Значну увагу приділено системі автоматизації обліку ТОВ «Телекарт- Прилад».

У третьому розділі « ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ ТОВ «ТЕЛЕКАРТ–ПРИЛАД» » проаналізовано ефективність операційних витрат,

обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності використання операційних витрат на ТОВ «Телекарт -Прилад».

ВИСНОВКИ

В результаті вивчення економічної літератури та нормативних документів з питань обліку, аудиту, аналізу та моделювання витрат операційної діяльності, а також дослідження діючої практики з зазначених питань на ТОВ «Телекарт-Прилад», можна зробити висновок.

За результатами аналізу діяльності за 2019-2020 роки у підприємства чистий дохід від реалізації послуг збільшувався на 60 міл. грн. Собівартість наданих продукції також збільшилася у 2020 році порівняно з 2019 р. на 112 міл. грн. Валовий прибуток у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшився на 53 міл. грн. У підприємства фінансовий результат від операційної діяльності протягом періоду, що досліджувався, зменшився на 40 міл. грн. Чистий фінансовий результат ТОВ «Телекарт-Прилад» зменшився на 22 міл. грн .

Показники фінансової стабільності відображають суттєву залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування. В 2020 році порівняно з 2019 роком коефіцієнт автономії зменшився на 0,07. Коефіцієнт фінансової залежності збільшився та все одно залишається критично великим. Позикові кошти перевищують власний капітал в 1.9 раз, тобто підприємство не в змозі покрити поточні зобов'язання власним капіталом. Нестабільним є показник маневреності власного капіталу: в 2019 році – 0,37, а в 2020 році – 0,47. Значення цього коефіцієнта збільшується, тобто спостерігається тенденція до покращення ситуації. Коефіцієнт мобільності підприємства показує, що у 2019

році на 1 грн. необоротних активів підприємства приходилось 23.25 тис.грн. оборотних активів, а у 2020 році цей показник зменшився і становив вже 12,03 тис. грн., при оптимальному співвідношенні між цими видами активів від 30% до 70%. Зменшення мобільності пов'язано зі збільшенням суми необоротних активів. Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами становив у 2019 році 0,15, а у 2020 році він склав 0,16, при нормативному значенні більше 1. Таким чином, можна зробити висновок, що формування запасів частково відбувається за рахунок позикових коштів. Коефіцієнт автономії джерел формування запасів порівняно з попереднім роком зріс на 9 в.п. Збільшення цього показника є хорошою тенденцією. Коефіцієнт кредиторської заборгованості показує, що якщо у 2019 році поточні зобов'язання на 66% склалися із кредиторської заборгованості, то у 2020 році вже на 98%, що є найбільш ризиковим джерелом фінансування оборотних активів, оскільки термін їх повернення кредиторам є найбільш коротким, більш прийнятним є фінансування оборотних активів за рахунок короткострокових кредитів. Коефіцієнт співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю показує, що у 2019 році підприємство могло на 166% покрити свої найбільш строкові зобов'язання за рахунок грошових коштів, які воно отримає на рахунок від дебіторів, а у звітному році лише 93%, тобто на підприємстві відбувається погіршення фінансової стійкості порівняно з попереднім роком.

Показники прибутковості ТОВ «Телекарт-Прилад» свідчать про те, що підприємство є рентабельним. Рентабельність реалізації за період 2019-2020

роки зменшилася на 8%. п. та склала 13%. Рентабельність собівартості зменшилася на 40 % п. та склала 333%. Рентабельність активів за цей період майже не змінився та склав 13% у 2020 році. Рентабельність капіталу у 2019 році склала 23%, а у 2019 році зменшилася на 10 % п. та склала 13%. Це пояснюється тим, що у підприємства за два роки збільшився нерозподілений прибуток. Оновлення та збільшення вартості основних засобів відобразилося зменшенням рентабельності основних засобів. У 2019 році рентабельність основних засобів складала 7.3 а у 2020 році – 2.1.

За результатами аналізу діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» можна дійти висновку, що підприємство постійно розвивається та збільшує обсяги реалізації. В цьому випадку ми рекомендуємо підприємству звернути увагу на співвідношення власних та позикових коштів та оптимізувати їх шляхом збільшення частини власного капіталу.

В результаті аналізу операційних витрат звітного періоду зроблені наступні висновки:

собівартість продукції зросла на 98397 000 грн, що є негативною тенденцією. Сировина збільшилася на 2147 000 грн , 4 % , заробітна плата робітників зросла на 33806 000 грн , внески на соціальне страхування зросли на 6238 000 грн , амортизація продукції зросла на 4495 000 грн , інші витрати операційної діяльності зменшилися на 51711000 грн. Вартість сировини становить більше половини загальної вартості. зменшення адміністративних витрат на 4305000 грн. Зменшення витрат на збут на 1209000 грн. інші операційні витрати зменшення на 8293000 грн, що є позитивною тенденцією.

Операційна курсова різниця збільшиться на 357 000 грн, Штрафи, пені, неустойки збільшиться на 1436 000 грн 3,1 %, Інші витрати операційної діяльності збільшиться на 3342 000 грн 13,9 % , Операційна оренда активів зменшиться на 12754 000 грн, Реалізація інших оборотних активів зменшиться на 78 000 грн, Утримання об'єктів житлово-комунального соціально-культурного призначення зменшиться на 891 000 грн, Нестачі та втрати від псування цінностей буде збільшено на 295 000 грн, а Резерв сумнівних боргів не змінилися.

Операційні витрати займають найбільше місце у витратах підприємства і безпосередньо впливають на обсяг випуску продукції, що і впливає на ефективність діяльності підприємства в цілому. Для поліпшення ефективності діяльності підприємства необхідно оптимізувати витрати.

Ми зробили маржинальний аналіз, можна дійти висновку. у 2020 році порівняно з 2019 на підприємстві збільшився обсяг реалізації, що супроводжувалося зростанням величини змінних витрат (собівартості). Позитивним моментом є те, що рівень постійних витрат зменшився на 5514 тис. гривень, тобто на 16.5%, при цьому в загальній сумі витрат частка постійних зменшилася на 44,4 відсоткових пунктів.

Зростання собівартості реалізованої продукції випереджало зростання обсягу продажу, у зв'язку з цим у звітному році зменшилась питома вага маржинального доходу у виручці від реалізації що супроводжувалося зменшенням маржинального доходу в абсолютному вираженні на 52835 тис. гривень.

Через те, що зменшення маржинального доходу випереджало зменшення постійних витрат, у звітному році підвищилась критична точка обсягу продаж на 34907 тис. гривень.

При цьому запас фінансової стійкості зменшився. У минулому році він складав 299956 тис. гривень, тобто 79% до обсягу продажу. У зв'язку з тим, що підприємство у звітному році не досягло критичної точки продаж, а отже не змогло покрити своїх витрат, не було запасу фінансової стійкості.

Зниження запасу фінансової стійкості є підтвердженням зниження ефективності діяльності підприємства, що відображається на зниженні питомої ваги прибутку від реалізації. У минулому році цей показник склав 42.3%. У 2020 році 24.5% .

У 2019 році коефіцієнт операційного левериджу склав 15%, а у 2020 – зменшився на 8.5% і склав 6.8%. Так як ціль кожного підприємства знизити даний коефіцієнт – підприємство ефективно управляє постійними витратами.

Ми побудуємо трендову модель до 2022 року, можна дійти висновку. якщо сформована протягом 2016-2020 рр. загальна тенденція коефіцієнтом операційного левериджу залишиться незмінною, то можна очікувати, що у 2021 році величина складе 7.1%. у 2022 році величина складе 4.04%.

АНОТАЦІЯ

Дун юе СУЧАСНИЙ СТАН ТА ДЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ, АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ ТОВ"ТЕЛЕКАРТ ПРИЛАД"

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою професійного спрямування «Облік , аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2022.

У роботі розглядаються теоретичні основи обліку, аудиту та аналізу операційних витрат, використовуються методи економічного аналізу. Зроблено аналіз ефективності операційних витрат ТОВ «Телекарт-Прилад».

Пропонуються основні напрями удосконалення системи обліку та аудиту операційних витрат. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності використання операційних витрат підприємства, зокрема запропоновано рекомендації щодо оптимізації операційних витрат. Одержані результати можуть бути використані в ТОВ «Телекарт- Прилад» для оптимізації системи управління витратами підприємства.

Ключові слова: основна операційна діяльність, операційні витрати, облік, аудит, аналіз, ефективність, беззбитковість, рентабельність.

ANNOTATION

Dong Yue CURRENT STATE AND CURRENT PRACTICE OF ACCOUNTING, AUDIT AND ANALYSIS OF OPERATING EXPENSES ON THE EXAMPLE OF TELEKART PRYLAD

Qualification work for obtaining a master's degree in the specialty 071 "Accounting and taxation" under the educational program of the professional direction "Accounting, auditing and taxation of business activity"

Odessa National Economics University.– Odessa, 2022.

The theoretical bases of accounting, audit and analysis of operating expenses are considered in the work, methods of economic analysis are used. An analysis of the efficiency of operating expenses has been made LTD Telecard.

The main directions of improving the accounting and auditing system of operational expenses are offered. Proposed measures to increase the efficiency of using operating expenses of the enterprise, in particular, recommendations for optimization of operating expenses are proposed. The results obtained can be used in LTD Telecard, for the optimization the enterprise cost management system.

Keywords: main operating activity, operating expenses, accounting, audit, analysis, efficiency, break-even, profitability